

юци, Кюрдове и други, отъ коихъ твърдѣ малко ся разликуватъ и сега въ Бѣлгаріѣ живѣюще Турци. Тїи сѫ зѣли поводъ отъ Бѣлгари и ся нарядили вѣтрешное устройство правленія. Прѣди да кажимъ нѣщо за първѣ имъ урядбѣ правленія, нужда е да кажимъ нѣщо за бѣлгарское тогдашно вѣтрешно правленіе.

Вѣтрешное правленіе вѣщѣ Бѣлгарскаго царства, паблизо прѣждѣ кръщеніе имъ, было е слѣдпое. Народъ быль свободенъ да избира царіе въ врѣмѧ незадоволствія отъ настоящаго царя. Царский насловъ (титулъ) быль, царю честитый, или царю Господарю; вси Бѣлгари сѫ были свободни; роби не сѫществували между имъ отъ бѣлгарски родъ. Въспомянаеми между имъ роби быди сѫ плѣнницы въ врѣмѧ рата, коихъ сѫ употребляли Бѣлгари да имъ работиши. Това сѫ имали и Спартіяти подъ именемъ *Илоши* — уловени въ бой. Около царя е имало велможи отъ болѣри или отъ богаты, кои сѫ управляли вѣтрѣшны и вѣнкашны дѣла; тїи сѫ были и царски съѣтницы; царь е быль самъ военачалникъ и ходилъ е въ главныя битки; вси Бѣлгари сѫ были войници; пай высокый стжпенъ послѣ царя е быль *Воевода*. Въ врѣмѧ мира войводи сѫ управляли укражія и области; а малкіи градове и села ся сѫ управляли отъ старѣйшины; бирникъ е бралъ бирь, царское даждіе. Той е носилъ златж тоягж. Были сѫ и болѣри, или богати зовими отличаеми отъ другой народъ по състоянія: първое произходи отъ болѣ быти — болѣръ; а второ отъ Богъ-богатъ, человѣкъ, кой е ималъ много богове въ домъ си, то есть, кумири (идоли) въ врѣмѧ язычства, а послѣ достигжло за человѣка, кой е ималъ сребро, злато и проч. Вси Бѣлгари сѫ имали землї, коя е была общца, и болѣри и богати къту съ повѣчъ срѣдства, имали сѫ и по голѣмо пространство, а пай паче увеселителни полски и лѣсовни дома-ве, дѣ сѫ ся занимавали повѣчъ въ ловъ. Тїи болѣри не сѫ имали никаквѣ власть да усилишъ народъ да имъ работы; тїи не сѫ имали и никаквѣ отличителнѣ насловъ (титулъ)